

คำวินิจฉัยของ นายผัน จันทรปาน ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๘๓/๒๕๔๗

วันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๔๗

เรื่อง ศาลจังหวัดราชบุรีสั่งคำโต้แย้งของจำเลย (บริษัท แบนกอก สกรีน โปรดักส์ จำกัด กับพวก รวม ๔ ราย) ในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๒๕๓/๒๕๔๕ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ (กรณีพระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๔ มาตรา ๓๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๕๕ และประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๔ และมาตรา ๒๐๔ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ และมาตรา ๓๐)

สรุปข้อเท็จจริง

สำนักงานศาลยุติธรรมส่งสำเนาคำฟ้อง สำเนาคำให้การจำเลย สำเนาคำร้องของจำเลย และสำเนารายงานกระบวนการพิจารณาของศาลจังหวัดราชบุรี เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ สรุปได้ดังนี้

บรรษัทบริหารสินทรัพย์สถาบันการเงิน เป็นโจทก์ยื่นฟ้องบริษัท แบนกอก สกรีน โปรดักส์ จำกัด เป็นจำเลยที่ ๑ นายมานพ ทักษิณมณี เป็นจำเลยที่ ๒ นายไพโรจน์ ทักษิณมณี เป็นจำเลยที่ ๓ และนายชัยวัฒน์ เชียงจิ่ง เป็นจำเลยที่ ๔ ต่อศาลจังหวัดราชบุรี เมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๔๕ ในความผิดฐาน ผิดสัญญากู้เงิน ขายลดเช็ค ตั๋วสัญญาใช้เงิน บังคับจำนองและค้ำประกัน ขอให้ศาลพิจารณาพิพากษาและบังคับให้จำเลยทั้งสี่ร่วมกันชำระหนี้แก่โจทก์เป็นเงินจำนวน ๕๔,๑๕๓,๓๕๒.๓๕ บาท พร้อมด้วยดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๒๕ ต่อปี จากต้นเงินจำนวน ๒๔,๕๕๓,๑๐๕.๑๖ บาท นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น หากจำเลยทั้งสี่ไม่ชำระเงินให้โจทก์หรือชำระไม่ครบ ให้ยึดทรัพย์จำนองพร้อมสิ่งปลูกสร้างบนที่ดิน รวมทั้งให้ยึดและหรืออายัดทรัพย์สินอื่น ๆ ของจำเลยทั้งสี่ ออกขายทอดตลาด เพื่อนำเงินมาชำระหนี้แก่โจทก์จนครบถ้วน

บรรษัทบริหารสินทรัพย์สถาบันการเงิน (โจทก์) เป็นนิติบุคคลซึ่งจัดตั้งขึ้นโดยพระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์สถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๔๐ มีวัตถุประสงค์หลักในการประกอบธุรกิจรับซื้อหรือรับโอนสินทรัพย์ทุกประเภทของบริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุนที่ถูกระงับการดำเนินกิจการตามคำสั่งของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รวมตลอดจนหลักประกันของสินทรัพย์นั้นเพื่อนำบริหาร

และจำหน่ายจ่ายโอนต่อไปและประกอบธุรกิจรับซื้อหรือรับโอนสินทรัพย์ด้วยคุณภาพที่มีการค้างชำระดอกเบี้ยตั้งแต่สามเดือนขึ้นไปของสถาบันการเงินอื่นที่กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยธนาคารแห่งประเทศไทย เข้าถือหุ้นและมีอำนาจในการจัดการ และบริษัท เบนกอก สกรีน โปรดักส์ จำกัด (จำเลยที่ ๑) เป็นลูกค้านักลงทุน คาเธ่ย์ทรัสต์ จำกัด

นายมานพ ทักษิณมณี (จำเลยที่ ๒) นายไพโรจน์ ทักษิณมณี (จำเลยที่ ๓) และนายชัยวัฒน์ เชียงจิ่ง (จำเลยที่ ๔) ได้จดทะเบียนจำนองที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างเพื่อเป็นการประกันหนี้

ต่อมาวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๔๐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง อาศัยอำนาจตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ ได้มีคำสั่งให้บริษัท เงินทุน คาเธ่ย์ทรัสต์ จำกัด ระวังการดำเนินกิจการ และให้ห้องการค้าเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ปรส.) นำทรัพย์สินของบริษัท ฯ ออกขายแล้วดำเนินการชำระบัญชีของบริษัท ฯ ตามพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๔๐ และ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๑ และหลังจากนั้น โจทก์ได้รับโอนทรัพย์สินของบริษัท ฯ มาเป็นของโจทก์โดยถูกต้องตามกฎหมาย ทำให้โจทก์ได้รับมาซึ่งสิทธิเรียกร้องของบริษัท ฯ ที่มีต่อจำเลยทั้งสี่ โดยถือว่าจำเลยทั้งสี่รู้ถึงการโอนสิทธิเรียกร้องโดยไม่จำเป็นต้องบอกกล่าว ตามมาตรา ๒๗ และมาตรา ๓๐ ทวิ แห่งพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๔๐

หลังจากได้รับโอนทรัพย์สินดังกล่าวแล้ว โจทก์ได้ติดต่อทวงถามไปยังจำเลยทั้งสี่หลายครั้ง แต่จำเลยทั้งสี่เพิกเฉย โจทก์จึงได้มอบหมายให้ทนายความมีหนังสือทวงถาม และแจ้งบังคับจำนองไปยังจำเลยทั้งสี่เพื่อให้ชำระหนี้ เมื่อครบกำหนดให้ชำระหนี้ตามหนังสือทวงถามแล้ว จำเลยทั้งสี่ก็มีได้ชำระหนี้ให้เสร็จสิ้นไป

จำเลยทั้งสี่ยื่นคำให้การต่อศาลจังหวัดราชบุรี ปฏิเสธฟ้องของโจทก์และคู่ต่อสู้ว่าเนื่องจากในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา ประเทศไทยประสบปัญหาวิกฤติทางเศรษฐกิจอย่างร้ายแรง ทำให้ไม่มีการชำระหนี้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๒๐๕ และมาตรา ๒๑๕ เป็นเหตุให้จำเลยไม่ได้ตกเป็นผู้ผิดนัด และหลุดพ้นจากการชำระหนี้ มีความชอบธรรมที่จะได้รับการรับรองและคุ้มครองสิทธิตามรัฐธรรมนูญและตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ นอกจากนั้นจำเลยยังได้แย้งว่าพระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๔ มาตรา ๓๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐

จำเลยทั้งสี่ยื่นคำร้องต่อศาลจังหวัดราชบุรี เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๔๖ จำนวน ๒ คำร้อง คือ คำร้องที่หนึ่ง ได้แย้งว่า พระราชกำหนดการบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๔ ใช้บังคับ เมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๔๔ มีผลทำให้สินทรัพย์ด้อยคุณภาพ หรือสิทธิเรียกร้องในคดีที่รัฐ หรือ กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย ถือหุ้นเกินร้อยละ ๕๐ ของหุ้นทั้งหมด ต้องโอนเข้า บสท. ตามพระราชกำหนดฯ มาตรา ๓๐ ส่วนสินทรัพย์ด้อยคุณภาพอื่น ๆ ที่รัฐหรือกองทุนเพื่อการฟื้นฟูฯ ไม่ได้ถือหุ้นเกินร้อยละ ๕๐ จะโอนเข้า บสท. ได้ต้องมีคุณสมบัติ ตามพระราชกำหนดฯ มาตรา ๓๑ หนี้ด้อยคุณภาพที่อยู่ในกลุ่มบริษัทเงินทุน ๕๖ แห่ง ที่ถูกปิดกิจการ ซึ่งรัฐหรือกองทุนเพื่อการฟื้นฟูฯ ถือหุ้นอยู่เกินร้อยละ ๕๐ ของหุ้นทั้งหมดก็อยู่ในบังคับของ มาตรา ๓๐ แต่หนี้ด้อยคุณภาพที่มีสถานภาพเช่นเดียวกันถูกโอนสิทธิเรียกร้องไปยังกองทุนต่างชาติ ในราคาร้อยละ ๒๐ ของต้นเงิน ตามพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงินฯ มีผลทำให้ ลูกหนี้เสียสิทธิเข้า บสท. เป็นการเลือกปฏิบัติ ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ และมีผลทำให้ บทบัญญัติรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑ ถึงมาตรา ๔ มาตรา ๒๗ ถึงมาตรา ๓๐ และมาตรา ๔๘ ซึ่งเป็น บทบัญญัติว่าด้วยการรับรองสิทธิขั้นพื้นฐาน และรับรองสิทธิส่วนบุคคลให้มีความเท่าเทียมกันในทาง กฎหมาย ไม่สามารถบังคับใช้ได้

มาตรา ๓๑ แห่งพระราชกำหนดการบริหารสินทรัพย์ไทยฯ เป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ที่ออกหรือยกเว้นรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ ซึ่งเป็นการจำกัดสิทธิบุคคลตามกฎหมายและขัดต่อสิทธิ ขั้นพื้นฐานที่บุคคลได้รับเท่าเทียมกันในทางกฎหมายจะเลือกปฏิบัติมิได้ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ ดังนั้นมาตรา ๓๑ แห่งพระราชกำหนดการบริหารสินทรัพย์ไทยฯ จึงขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑ ถึงมาตรา ๔ มาตรา ๒๖ ถึงมาตรา ๒๘ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๔๘ อันเป็นหลักมนุษยธรรม และเป็นหลักสากลที่รองรับสิทธิบุคคล ต้องด้วยบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ ไม่มีผลบังคับใช้ได้ จึงขอให้ศาลส่งคำโต้แย้งให้ศาลรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ว่า พระราชกำหนดการบริหาร สินทรัพย์ไทยฯ มาตรา ๓๑ ขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ หรือไม่

คำร้องที่สอง ได้แย้งว่า หนี้ในคดีนี้เกิดขึ้นครั้งแรก ก่อนปี พ.ศ. ๒๕๔๐ และภายหลัง ก่อนนี้แล้ว ได้มีเหตุการณ์อันเป็นเหตุสุดวิสัย ทำให้จำเลยกลายเป็นพันวิสัยที่จะชำระหนี้ได้ รัฐบาล เรียกว่าเป็นวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจอย่างร้ายแรง ซึ่งศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ ๑/๒๕๔๑

ศาลจังหวัดราชบุรี พิเคราะห์เห็นว่า เป็นกรณีที่คู่ความโต้แย้งว่า บทบัญญัติแห่งกฎหมายขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญต้องด้วยบทบัญญัติมาตรา ๖ และยังไม่มีการวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ จึงให้รอการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราวและส่งความเห็นของจำเลยทั้งสี่ไปยังสำนักงานศาลยุติธรรมเพื่อดำเนินการส่งไปตามทางการเพื่อศาลรัฐธรรมนูญจะได้พิจารณาวินิจฉัยต่อไป

สำนักงานศาลยุติธรรมส่งคำร้องที่เป็นความเห็นของจำเลยทั้งสี่ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ โดยสรุปว่า คำร้องดังกล่าวมีประเด็นที่ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย ดังนี้

๖.๑ พระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๔ มาตรา ๓๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ หรือไม่

๖.๒ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๕๕ และประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๔ และมาตรา ๒๐๔ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ และมาตรา ๓๐ หรือไม่

ข้อกฎหมาย

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐

มาตรา ๓ บัญญัติว่า “อำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชนชาวไทย พระมหากษัตริย์ผู้ทรงเป็นประมุขทรงใช้อำนาจนั้นทางรัฐสภา คณะรัฐมนตรี และศาล ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้”

มาตรา ๓๐ บัญญัติว่า “บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมายและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน

ชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน

การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ จะกระทำมิได้

มาตรการที่รัฐกำหนดขึ้นเพื่อขจัดอุปสรรคหรือส่งเสริมให้บุคคลสามารถใช้สิทธิและเสรีภาพได้เช่นเดียวกับบุคคลอื่น ย่อมไม่ถือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมตามวรรคสาม”

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

มาตรา ๕๕ บัญญัติว่า “เมื่อมีข้อโต้แย้งเกิดขึ้นเกี่ยวกับสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคลใดตามกฎหมายแพ่ง หรือบุคคลใดจะต้องใช้สิทธิทางศาล บุคคลนั้นชอบที่จะเสนอกติของตนต่อศาลส่วนแพ่ง ที่มีเขตอำนาจได้ตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและประมวลกฎหมายนี้”

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

มาตรา ๑๕๔ บัญญัติว่า “ด้วยอำนาจแห่งมูลหนี้ เจ้าหนี้ย่อมมีสิทธิจะเรียกให้ลูกหนี้ชำระหนี้ได้ อนึ่งการชำระหนี้ด้วยคเว่นการอันใดอันหนึ่งก็ย่อมมีได้”

มาตรา ๒๐๔ บัญญัติว่า “ถ้าหนี้ถึงกำหนดชำระแล้ว และภายหลังแต่นั้นเจ้าหนี้ได้ให้คำเตือนลูกหนี้แล้ว ลูกหนี้อยังไม่ชำระหนี้ไซ้ ลูกหนี้ได้ชื่อว่าผิดนัดเพราะเขาเตือนแล้ว

ถ้าได้กำหนดเวลาชำระหนี้ไว้ตามวันแห่งปฏิทิน และลูกหนี้มิได้ชำระหนี้ตามกำหนดไซ้ ลูกหนี้ตกเป็นผู้ผิดนัดโดยมิพักต้องเตือนเลย วิธีเดียวกันนี้ให้ใช้บังคับแก่กรณีที่ต้องบอกกล่าวล่วงหน้าก่อนการชำระหนี้ ซึ่งได้กำหนดเวลาลงไว้อาจคำนวณนับได้โดยปฏิทินนับแต่วันที่ได้บอกกล่าว”

ประเด็นการวินิจฉัย

๑. พระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๔ มาตรา ๓๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ หรือไม่

๒. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๕๕ และประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๔ และมาตรา ๒๐๔ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ และมาตรา ๓๐ หรือไม่

ข้อมูลทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่ต้องวินิจฉัย

๑. ความเป็นมาก่อนตราพระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๔

ก่อนวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ ปี พ.ศ. ๒๕๔๐ อัตราดอกเบี้ยทั้งเงินฝากและเงินกู้ในประเทศไทยสูงกว่าต่างประเทศมาก รวมทั้งมีโครงการก่อสร้างอสังหาริมทรัพย์จำนวนมาก สถาบันการเงินต่าง ๆ รวมทั้งผู้ประกอบการในประเทศไทยได้กู้เงินจากต่างประเทศเพื่อนำมาดำเนินการ เมื่อมีการประกาศลอยตัวค่าเงินบาท ทำให้อัตราแลกเปลี่ยนระหว่างเงินไทยกับดอลลาร์สหรัฐแตกต่างกันมากมีผลกระทบทำให้เกิดภาวะวิกฤตเศรษฐกิจอย่างร้ายแรง ในปี พ.ศ. ๒๕๔๐ และส่งผลให้สถาบันการเงินมีความ

อ่อนแอ สถาบันการเงินถูกระงับการดำเนินกิจการ จำนวน ๕๖ แห่ง โดยคำสั่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รัฐจึงต้องเข้าทำการแก้ไข โดยการตราพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๔๐ จัดตั้งองค์กรของรัฐ เรียกว่า “องค์กรเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน” (ปรส.) เพื่อดำเนินการกับบริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ที่ถูกระงับกิจการตามคำสั่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังดังกล่าว และตราพระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์สถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๔๐ จัดตั้ง “บรรษัทบริหารสินทรัพย์สถาบันการเงิน” (บบส.) (ซึ่งเป็นโจทก์ในคดีนี้) เพื่อประกอบธุรกิจรับซื้อหรือรับโอนสินทรัพย์ทุกประเภทของบริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ที่ถูกระงับการดำเนินกิจการตามคำสั่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รวมตลอดจนหลักประกันของสินทรัพย์นั้นเพื่อนำมาบริหารและจำหน่ายจ่ายโอนต่อไป แต่ปรากฏว่าสถาบันการเงินยังมีหนี้ด้อยคุณภาพอยู่อีกเป็นจำนวนมาก รัฐจึงได้ตราพระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๔๑ เพื่อรับโอนสินทรัพย์ของสถาบันการเงินไปให้บรรษัทบริหารสินทรัพย์ดำเนินการ เพื่อให้สถาบันการเงินเหล่านั้นประกอบกิจการเกี่ยวกับการรับฝากเงินและบริหารสินทรัพย์ที่อยู่ในสภาพดี ซึ่งปัจจุบันมีธนาคารที่โอนหนี้ด้อยคุณภาพไปให้บรรษัทบริหารสินทรัพย์แล้ว คือ ธนาคารกรุงไทย โอนสินทรัพย์ด้อยคุณภาพไปให้บรรษัทบริหารสินทรัพย์สุขุมวิท ธนาคารนครหลวงไทย โอนสินทรัพย์ด้อยคุณภาพไปให้บรรษัทบริหารสินทรัพย์เพชรบุรี ธนาคารทหารไทย โอนสินทรัพย์ด้อยคุณภาพไปให้บรรษัทบริหารสินทรัพย์พญาไท ต่อมา รัฐบาลได้ตราพระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๔ จัดตั้ง “บรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย” (บสท.) มีฐานะเป็นหน่วยงานของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ เพื่อบริหารสินทรัพย์ด้อยคุณภาพของสถาบันการเงินและบริหารสินทรัพย์ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๔๔) มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๔๔

๒. พระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๔

คำว่า “สินทรัพย์” หมายความว่า สิทธิเรียกร้องของสถาบันการเงินที่มีต่อลูกหนี้ของตน ในมูลหนี้อันเกิดจากการให้สินเชื่อ การให้กู้ยืมเงิน หรือการประกอบธุรกิจของสถาบันการเงิน และสิทธิเรียกร้องในลักษณะดังกล่าวที่บรรษัทบริหารสินทรัพย์รับโอนมาจากสถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยบรรษัทบริหารสินทรัพย์

คำว่า “สินทรัพย์ด้อยคุณภาพ” หมายความว่า สินทรัพย์ที่มีลักษณะเป็นสินทรัพย์ไม่มีราคา หรือเรียกคืนไม่ได้ หรือเป็นสินทรัพย์ที่สงสัยว่าจะไม่มีราคาหรือเรียกคืนไม่ได้ตามประกาศของ ธนาคารแห่งประเทศไทยที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์ และกฎหมาย ว่าด้วยการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์

๓. หนังสือของบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย ที่ บสท.ฝกน. ๕๓๓/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๔๗ ซึ่งตอบข้อหารือเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย ตามหนังสือ สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ที่ สร ๐๐๐๕.๔/๘๑๒ ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๔๗

(๑) เหตุผลที่พระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๔ กำหนดให้ สถาบันการเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์ ตามมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๓๑ วรรคหนึ่ง โอนสินทรัพย์ที่จัดชั้นเป็นสินทรัพย์ด้อยคุณภาพให้แก่บรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย (บสท.) เนื่องจาก

ในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา ประเทศไทยได้ประสบปัญหาวิกฤตทางเศรษฐกิจอย่างร้ายแรง ทั้งวิกฤตทางการเงินในปี พ.ศ. ๒๕๔๐ การเปลี่ยนแปลงระบบอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา ส่งผลกระทบต่อ การดำเนินงานของสถาบันการเงินและภาคธุรกิจต่อเนื่องเป็นลูกโซ่ ทำให้ลูกหนี้ของสถาบันการเงิน ไม่สามารถชำระสินเชื่อที่ตนมีกับสถาบันการเงินได้ และสินเชื่อเหล่านี้ได้กลายเป็นสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้แก่สถาบันการเงินเป็นจำนวนมาก สถาบันการเงินมีภาระต้องดำรงเงินกองทุนหรือ ดำรงเงินสดสำรองตามกฎหมายในจำนวนสูง และต้นทุนการดำเนินงานที่เพิ่มสูงขึ้นรวมทั้งระมัดระวัง ในการปล่อยสินเชื่อเป็นพิเศษส่งผลให้ภาคธุรกิจขาดสภาพคล่องและไม่สามารถดำเนินการต่อไปได้ ตามปกติ ซึ่งเป็นปัญหาที่เรื้อรังและต้องรีบแก้ไข หากปล่อยเวลาให้เนิ่นช้าต่อไปฐานะของสถาบันการเงิน ที่เกี่ยวข้องจะเกิดปัญหาอย่างรุนแรงและกระทบต่อการฟื้นฟูเศรษฐกิจต่อไปได้ เป็นการสมควรที่จะเร่ง แก้ปัญหาเพื่อรักษาความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศด้วยการจัดตั้ง บสท. ขึ้น เพื่อให้เป็น หน่วยงานของรัฐที่จะทำหน้าที่แก้ไขปัญหาการค้างชำระหนี้ของลูกหนี้ของสถาบันการเงินของรัฐและ เอกชนให้เป็นไปอย่างรวดเร็ว และเป็นไปในทางเดียวกัน ด้วยการรับโอนสินทรัพย์ที่จัดเป็นสินทรัพย์ ด้อยคุณภาพมาจากสถาบันการเงินและบริษัทบริหารสินทรัพย์ เพื่อนำมาบริหารจัดการตามวิธีการ ที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ จะต้องพยายามให้ลูกหนี้รับโอนมาอยู่ในฐานะที่สามารถชำระหนี้ที่ค้างชำระได้ และให้ลูกหนี้สามารถดำเนินกิจการของตนต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ และทำให้สินเชื่อที่

ไม่ก่อให้เกิดรายได้หมดสิ้นลงหรือเหลือน้อยที่สุด ในขณะที่เดียวกันไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่สถาบันการเงินจนไม่สามารถดำเนินกิจการต่อไปได้อันจะเป็นการสร้างเสถียรภาพให้แก่เศรษฐกิจและระบบสถาบันการเงินโดยรวม

(๒) สำหรับการโอนสินทรัพย์ด้วยคุณภาพให้แก่ บสท. ที่ต้องกำหนดเงื่อนไข ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๔๓ เนื่องจาก

บสท. ถูกจัดตั้งขึ้น เพื่อให้เป็นหน่วยงานของรัฐที่จะทำหน้าที่แก้ไขปัญหาสินทรัพย์ด้วยคุณภาพเฉพาะถึงช่วงวิกฤตทางเศรษฐกิจอย่างร้ายแรงในครั้งที่ผ่านมา ซึ่งเป็นปัญหาเรื้อรังและต้องรีบแก้ไขเนื่องจากในขณะที่ทำการร่างกฎหมายนั้น หากไม่จำกัดเงื่อนไข ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๔๓ อาจทำให้ระบบสถาบันการเงินเกิดปัญหาสินทรัพย์ด้วยคุณภาพเทียม เนื่องจากลูกหนี้ที่ยังมีศักยภาพในการชำระหนี้ได้ อาจหยุดการชำระหนี้เพื่อให้หนี้ของตนกลายเป็นสินทรัพย์ด้วยคุณภาพที่สามารถโอนไปยัง บสท. ได้ อันจะยิ่งทำให้สินทรัพย์ด้วยคุณภาพในระบบสถาบันการเงินมีปริมาณที่มากขึ้นกว่าเดิมไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ในการจัดตั้ง บสท. และสินทรัพย์ด้วยคุณภาพที่โอนไปยัง บสท. ไม่ใช่สินทรัพย์ด้วยคุณภาพที่แท้จริง

(๓) เหตุผลที่พระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๔ มาตรา ๓๑ กำหนดลักษณะของสินทรัพย์ตามอนุมาตรา (๑) (๒) (๓) และ (๔) เนื่องจาก

บรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทยเป็นหน่วยงานของรัฐที่จัดตั้งขึ้น โดยเงินซึ่งมาจากภาษีอากรของประชาชน แนวคิดในเรื่องการแก้ไขปัญหาสินทรัพย์ด้วยคุณภาพจะมุ่งเน้นไปที่สถาบันการเงินหรือบริษัทสินทรัพย์ของรัฐเป็นหลัก เนื่องจากการที่จะโอนสินทรัพย์ด้วยคุณภาพซึ่งเป็นสินทรัพย์ของเอกชนมาเป็นของรัฐนั้น เป็นการกระทบถึงสิทธิของเอกชน สมควรที่จะต้องให้เอกชนให้ความยินยอมหรือตกลงด้วย รัฐไม่สามารถกำหนดให้สถาบันการเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์ของเอกชนโอนสินทรัพย์ให้แก่ บสท. ทุกรายหรือทั้งหมดได้ แต่หากเอกชนรายใดสมัครใจโอนให้แก่ บสท. ก็ให้แจ้งความจำนงในการโอนดังกล่าว ดังนั้น สำหรับในเรื่องการแก้ไขปัญหาสินทรัพย์ด้วยคุณภาพของสถาบันการเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์ของเอกชน ควรกระทำเฉพาะกรณีที่เป็นและเหมาะสมเท่านั้น จึงเห็นควรกำหนดเงื่อนไขตามอนุมาตรา (๑) ถึง (๔) เพื่อให้รัฐมีต้นทุนในการดำเนินการให้น้อยที่สุดโดยก่อให้เกิดประโยชน์มากที่สุด ทั้งที่มีเหตุผลในแต่ละอนุมาตรา ดังนี้

๑. อนุมาตรา ๑ เนื่องจาก กรณีการรับโอนสินทรัพย์ด้อยคุณภาพที่ไม่มีหลักประกันจากสถาบันการเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์ของเอกชนมายัง บสท. ต้องแบกรับภาระเสี่ยงจากการขาดทุนมากเกินไป ซึ่งจะกระทบถึงเงินภาษีอากรของประชาชนและเกิดความเสียหายต่อรัฐ โดยไม่เป็นการสมควร การปล่อยให้สถาบันการเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์ของเอกชนต่าง ๆ ที่สามารถแก้ไขปัญหาสินทรัพย์ด้อยคุณภาพส่วนนี้กันเอง น่าจะเหมาะสมและเป็นประโยชน์ต่อรัฐและส่วนรวมมากกว่า

๒. อนุมาตรา ๒ เนื่องจากในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมาการเจรจาปรับโครงสร้างหนี้กับสถาบันการเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์เอกชนในส่วนที่มีเจ้าหนี้มากกว่าหนึ่งรายมักประสบปัญหาไม่ได้ข้อยุติในการเจรจา เนื่องจากแต่ละสถาบันการเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์มีหลักเกณฑ์วิธีการ เงื่อนไข และกระบวนการในการปรับโครงสร้างหนี้ที่แตกต่างกัน ดังนั้น การรวมอำนาจไว้ที่เจ้าหนี้แต่เพียงรายเดียวในการเจรจาปรับโครงสร้างหนี้ เพื่อให้หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และกระบวนการในการปรับโครงสร้างหนี้เป็นไปในทางเดียวกันจะทำให้เกิดความสะดวกรวดเร็วในการหาข้อยุติมากกว่า จึงเป็นการสมควรที่โอนหนี้ดังกล่าวให้แก่ บสท. เพื่อเป็นองค์กากลางในการทำหน้าที่ดังกล่าว

๓. อนุมาตรา ๓ เนื่องจากลูกหนี้สถาบันการเงินและบริษัทบริหารสินทรัพย์เอกชนในส่วนที่มีมูลค่าต่ำกว่าห้าล้านบาท มีจำนวนรายที่สูงมาก การกำหนดให้ บสท. เป็นผู้จัดการดูแลยอมดำเนินการได้ไม่ครอบคลุมทั่วถึง นอกจากนี้ หนี้รายย่อยดังกล่าวมีโครงสร้างและองค์ประกอบในการปรับโครงสร้างหนี้ที่ไม่ยุ่งยาก ประกอบกับการกำหนดจำนวนหนี้ขั้นต่ำดังกล่าวนี้เป็นหลักการซึ่งผู้ที่เกี่ยวข้องในการตราพระราชกำหนด ได้หารือกับทางตัวแทนของภาคเอกชนแล้ว ว่าเป็นภาระหนี้ขั้นต่ำที่เหมาะสมในการโอนมายัง บสท. ดังนั้น สำหรับหนี้รายย่อยดังกล่าว การให้สถาบันการเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์ของตนดูแลเองน่าจะเป็นประโยชน์มากกว่า และไม่สิ้นเปลืองงบประมาณของรัฐมากเกินไป

๔. อนุมาตรา ๔ ในเรื่องการกำหนดให้มีเงื่อนไขว่ายังมีได้มีความตกลงเป็นหนังสือปรับโครงสร้างหนี้ใหม่ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่พระราชกำหนดฯ ใช้บังคับนั้น เนื่องจาก หากสินทรัพย์ด้อยคุณภาพรายใดได้มีความตกลงเป็นหนังสือปรับโครงสร้างหนี้ใหม่แล้ว ย่อมถือว่าเป็นสินทรัพย์ด้อยคุณภาพซึ่งเจ้าหนี้และลูกหนี้สามารถเจรจาตกลงกันจนได้ข้อยุติแล้ว จึงไม่มีความจำเป็นที่ต้อง

โอนมายัง บสท. เพื่อปรับโครงสร้างหนี้ อีก สำหรับเรื่องระยะเวลาที่ขยายให้ออกไปอีก ๓๐ วัน เนื่องจากในช่วงที่ประกาศใช้พระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๔ รัฐประสงค์ให้สถาบันการเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์เอกชนเร่งปรับโครงสร้างหนี้กับลูกหนี้ที่ใกล้ได้ข้อยุติแล้ว เร่งปรับโครงสร้างหนี้ให้แล้วเสร็จโดยเร็ว เพื่อลดปริมาณของสินทรัพย์ด้อยคุณภาพที่โอนมายัง บสท. ให้มีปริมาณน้อยลง

สำหรับในเรื่องที่กำหนดเงื่อนไขว่าจะมิได้เป็นสินทรัพย์ด้อยคุณภาพที่ลูกหนี้ถูกศาลมีคำสั่งให้ ความเห็นชอบของแผนฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ นั้น เนื่องจากหากสินทรัพย์ด้อยคุณภาพรายใด ศาลมีคำสั่งให้ ความเห็นชอบแผนฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้แล้ว ก็ไม่มีความจำเป็นต้องโอนมายัง บสท. เพื่อปรับ โครงสร้างหนี้ อีก

๔. ผลของการโอนสินทรัพย์ด้อยคุณภาพจากสถาบันการเงินของรัฐวิสาหกิจหรือเอกชน ไปให้ บสท. คือ

(๑) หลักประกันของหนังสือสินทรัพย์ด้อยคุณภาพต้องถูกโอนไปตามหนี้สินทรัพย์ด้อยคุณภาพ นั้นด้วย ในการโอนสินทรัพย์ด้อยคุณภาพไปให้แก่ บสท. สิทธิเรียกร้อง สิทธิหรือภาระผูกพันอื่นใด ทั้งหมดที่สถาบันการเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์ มีต่อลูกหนี้ต้องโอนไปเป็นของ บสท. ด้วย โดยผู้โอนต้องแจ้งข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับสิทธิเรียกร้อง สิทธิหรือภาระผูกพันอื่นใดให้ บสท. ทราบ โดยละเอียด ทั้งนี้ตามมาตรา ๓๗ หากแจ้งไม่ครบถ้วนเป็นเหตุให้ บสท. ได้รับความเสียหาย ในภายหลัง ผู้โอนจะต้องรับผิดชอบในความเสียหายดังกล่าวตามสัดส่วนแห่งการกระทำ โดย บสท. จะหักกลบหนี้จากเงินกำไรที่จัดสรรให้แก่ผู้โอนในส่วนของสินทรัพย์นั้นก็ได้ ทั้งนี้ตามมาตรา ๓๑ วรรคสอง

(๒) บสท. ต้องแจ้งการรับโอนสินทรัพย์ด้อยคุณภาพให้ลูกหนี้ทราบก่อนวันโอนโดยประกาศ ทางหนังสือพิมพ์ ก่อนที่จะมีการโอนสินทรัพย์ด้อยคุณภาพไปให้แก่ บสท. บสท. ต้องลงโฆษณา รายการหรือรายละเอียดที่เป็นสาระสำคัญในระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์และในหนังสือรายวัน ที่แพร่หลายอย่างน้อย ๑ ฉบับ เป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่า ๓ วัน หรือจะบอกกล่าวเป็นหนังสือ ไปยังลูกหนี้แต่ละรายก็ได้ และให้ถือว่าเป็นการบอกกล่าวการโอนตามมาตรา ๓๐๖ แห่งประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์แล้ว

(๓) บสท. ต้องออกหลักฐานการรับโอนสินทรัพย์ด้วยคุณภาพให้แก่ผู้โอน และเมื่อออกหลักฐานดังกล่าวแล้วมีผลทำให้การโอนสินทรัพย์ด้วยคุณภาพนั้นผูกพันบุคคลภายนอก ผู้จ้างองผู้จํานำ และผู้ค้ำประกัน นับแต่วันที่ บสท. ออกหลักฐานดังกล่าว ทั้งนี้ตามมาตรา ๓๕

การรับโอนสินทรัพย์ด้วยคุณภาพนั้น บสท. จะรับโอนเป็นเอกสารการโอน พร้อมทั้งรายละเอียดตามแบบที่ บสท. กำหนด โดยมอบหมายให้สถาบันการเงินผู้โอนยังคงเก็บรักษาเอกสารที่เกี่ยวข้องไว้ที่สถาบันการเงินนั้น ทั้งนี้ตามมาตรา ๓๕ วรรคสอง

(๔) ในกรณีที่สถาบันการเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์ ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้เก็บรักษาเอกสารที่เกี่ยวข้องไว้ ผู้รับมอบหมายดังกล่าวต้องดูแลเอกสารให้เรียบร้อยในสภาพที่ดีตามวิสัยของวิญญูชนที่พึงกระทำกับทรัพย์สินของตน และในกรณีที่ บสท. ต้องจ่ายค่าดูแลรักษาเอกสารให้ด้วย หากมีความเสียหายเกิดขึ้น ผู้ดูแลเอกสารต้องรับผิดชอบในความเสียหายหรือเสียหายของเอกสารเหล่านั้น และยังคงต้องรับผิดชอบในหนี้ที่ไม่อาจเรียกเก็บได้อันเนื่องมาจากการสูญหายหรือเสียหายของเอกสารที่เกี่ยวข้องโดยเต็มจำนวนด้วย ตามมาตรา ๓๕ วรรคสาม

(๕) เมื่อโอนสินทรัพย์ด้วยคุณภาพมาให้ บสท. แล้ว หลักประกันเกี่ยวกับสินทรัพย์เหล่านั้นก็ต้องโอนตามมาด้วย ตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๓๕ นอกจากนี้ยังต้องมีการเปลี่ยนแปลงรายการทางทะเบียนด้วย โดยให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องดำเนินการเปลี่ยนแปลงรายการทางทะเบียนให้แก่ บสท. ทันที ซึ่งในที่นี้ก็คือเจ้าพนักงานที่ดินจะต้องแก้ไขทางทะเบียนทันที และกฎหมายถือว่ามิผลผูกพันบุคคลภายนอกนับแต่วันที่มีการเปลี่ยนแปลงรายการทางทะเบียน โดยได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมการเปลี่ยนแปลงทางทะเบียน ทั้งนี้ตามมาตรา ๔๐

(๖) ให้ บสท. เข้าสวมสิทธิเป็นคู่ความแทนผู้โอนสินทรัพย์ด้วยคุณภาพ เนื่องจากมาตรา ๓๐ วรรคหก กำหนดให้สินทรัพย์ด้วยคุณภาพที่มีการฟ้องร้องคดีอยู่ในศาลแล้วแต่ยังไม่ได้พิพากษา ก็สามารถโอนมายัง บสท. ได้ และ บสท. ขอให้ศาลสั่งจำหน่ายคดีดังกล่าวหรือไม่ก็ได้ ดังนั้นในมาตรา ๔๑ จึงกำหนดว่าในกรณีที่ บสท. ไม่ต้องการให้จำหน่ายคดีก็สามารถสวมสิทธิเป็นคู่ความแทนผู้โอนได้ด้วยเสมือนหนึ่งเข้าแทนที่คู่ความตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง และหากคดีดังกล่าวศาลมีคำพิพากษาแล้ว ก็ให้ บสท. เข้าสวมสิทธิเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษานั้นด้วย ในการเข้าแทนที่คู่ความดังกล่าว บสท. ได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมที่เกิดขึ้นเนื่องจากการยึด การขายทอดตลาดหรือการจำหน่ายโดยวิธีอื่นซึ่งทรัพย์สินของลูกหนี้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ทั้งนี้ตามมาตรา ๔๑

(๓) การตกลงดีโอนหลักทรัพย์จำนองเพื่อชำระหนี้ให้แก่ บสท. สิทธิประโยชน์ด้วยคุณภาพที่ บสท. รับโอนมานั้น หากมีทรัพย์สินของลูกหนี้ที่จำนำไว้เป็นประกันด้วย เมื่อรับโอนมาแล้วลูกหนี้ และ บสท. อาจตกลงโอนหลักทรัพย์ราคาหลักทรัพย์ดังกล่าว เพื่อชำระหนี้ให้แก่ บสท. โดยไม่ต้องฟ้องบังคับคดีก็ได้ ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่คณะกรรมการ บสท. จะกำหนด ในกรณีดังกล่าวให้ลูกหนี้และผู้ค้ำประกันเป็นอันหลุดพ้นจากความรับผิดชอบจากหนี้รายนั้นด้วย ทั้งนี้ตาม มาตรา ๔๒

(๔) การโอนสิทธิประโยชน์ด้วยคุณภาพและการโอนหลักประกันมาให้แก่ บสท. นั้น ไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมและค่าภาษีอากร การที่ บสท. รับโอนสิทธิประโยชน์ด้วยคุณภาพก็ได้รับโอนทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันสำหรับสิทธิประโยชน์ด้วยคุณภาพที่ดี การโอนสิทธิประโยชน์เนื่องจากการปรับโครงสร้างหนี้ หรือการปรับโครงสร้างกิจการตามพระราชกำหนดนี้ บสท. ได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมและภาษีอากรตามกฎหมายทั้งปวง ทั้งนี้ตามมาตรา ๔๓

(๕) บสท. จะมอบหมายให้สถาบันการเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์ซึ่งเป็นเจ้าหนี้เดิมเป็นตัวแทนเรียกเก็บและรับชำระหนี้ที่ปรับโครงสร้างหนี้หรือที่มีการปรับโครงสร้างหนี้หรือที่มีการปรับโครงสร้างกิจการแล้วก็ได้ ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ บสท. จะกำหนด ในกรณีที่ตั้งตัวแทนเรียกเก็บและชำระหนี้เป็นบุคคลอื่นซึ่งมิใช่เจ้าหนี้เดิม บสท. ต้องแจ้งให้เจ้าหนี้ทราบภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่มีการแต่งตั้งตัวแทนดังกล่าว ถ้าลูกหนี้ได้รับชำระหนี้ต่อเจ้าหนี้เดิมไปก่อนแล้วก็ให้ถือว่า บสท. ได้รับชำระหนี้แล้ว และให้ บสท. เรียกเงินคืนจากเจ้าหนี้เดิมต่อไป ทั้งนี้ตามมาตรา ๔๔

ข้อพิจารณาและคำวินิจฉัย

ประเด็นที่หนึ่ง พระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๔ มาตรา ๓๑ หรือแย้งรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ หรือไม่

ประเด็นนี้ ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยที่ ๘๖/๒๕๔๗ วันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๔๗ แล้ว ว่า มาตรา ๓๑ ของพระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๔ ไม่ขัดหรือแย้งรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ จึงไม่ต้องวินิจฉัยซ้ำอีก

ประเด็นที่สอง ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๕๕ และประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๔ และมาตรา ๒๐๔ ขัดหรือแย้งรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ และมาตรา ๓๐ หรือไม่

ตามคำร้อง จำเลยโต้แย้งว่า จำเลยเป็นหนี้บริษัทเงินทุน คาเซย์ทรัสต์ จำกัด ก่อนปี พ.ศ. ๒๕๔๐ ต่อมาภายหลังมีพฤติการณ์อันเป็นเหตุสุดวิสัย ส่งผลกระทบจำเลยกลายเป็นพันวิสัยที่จะชำระหนี้ ทำให้จำเลยได้รับความคุ้มครองสิทธิไม่ตกเป็นผู้ผิดนัดและให้พักชำระหนี้ชั่วคราว ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๘ มาตรา ๑๕๐ มาตรา ๒๐๕ และมาตรา ๒๑๕ การที่โจทก์ฟ้องจำเลยและให้ชำระหนี้ในคดีนี้ เป็นการฟ้อง การพิจารณาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๕๕ และประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๔ และมาตรา ๒๐๔ จึงเป็นการขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ และมาตรา ๓๐

พิจารณาแล้ว เห็นว่า การที่จำเลยกล่าวอ้างว่าเป็นหนี้บริษัทเงินทุน คาเซย์ทรัสต์ จำกัด ก่อนปี พ.ศ. ๒๕๔๐ ต่อมาภายหลังมีพฤติการณ์อันเป็นเหตุสุดวิสัย ส่งผลกระทบจำเลยกลายเป็นพันวิสัยที่จะชำระหนี้ ทำให้จำเลยได้รับความคุ้มครองสิทธิไม่ตกเป็นผู้ผิดนัดและให้พักชำระหนี้ชั่วคราว ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๘ มาตรา ๑๕๐ มาตรา ๒๐๕ และมาตรา ๒๑๕ การที่จำเลยยกข้อกฎหมายดังกล่าวมาอ้าง เพราะต้องการสนับสนุนคำให้การและคำร้องของจำเลยว่ามีเหตุสุดวิสัยที่ทำให้การชำระหนี้กลายเป็นพันวิสัยจำเลยได้รับความคุ้มครองสิทธิไม่ตกเป็นผู้ผิดนัดและให้พักชำระหนี้ชั่วคราว ซึ่งในเรื่องการพิจารณาว่า พฤติการณ์วิฤตเศรษฐกิจอย่างร้ายแรงในปี ๒๕๔๐ จะถือเป็นเหตุสุดวิสัยที่จะทำให้การชำระหนี้กลายเป็นพันวิสัย หรือไม่นั้น เป็นหน้าที่ของศาลยุติธรรมจะต้องเป็นผู้พิจารณาวินิจฉัย ไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญที่จะต้องพิจารณาวินิจฉัย การที่จำเลยยื่นคำร้องว่า การที่โจทก์ฟ้องจำเลยให้ชำระหนี้ในคดีนี้ การฟ้อง การพิจารณา การพิพากษาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๕๕ และประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๔ และมาตรา ๒๐๔ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ และมาตรา ๓๐ นั้น พิจารณาแล้ว เป็นเรื่องที่ไม่เกี่ยวกับการขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแต่อย่างใด เพราะมาตรา ๕๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง และประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๔ และมาตรา ๒๐๔ เป็นเรื่องที่มีเมื่อมีข้อโต้แย้ง เจ้าหนี้จึงมาใช้สิทธิทางศาล กล่าวคือ เมื่อหนี้ถึงกำหนดการชำระ และเจ้าหนี้ได้ให้คำเตือนแล้วลูกหนี้ยังไม่ชำระหนี้ เจ้าหนี้จึงนำคดีมาฟ้องศาล ไม่เกี่ยวกับการขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับการใช้อำนาจอธิปไตยของพระมหากษัตริย์ และมาตรา ๓๐ เป็นเรื่องความเสมอภาคของบุคคลตามกฎหมายและการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๕๕ และประมวลกฎหมายแพ่ง

และพาณิชย์ มาตรา ๑๕๔ และมาตรา ๒๐๔ เป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ใช้บังคับเป็นการทั่วไป มิได้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งโดยเฉพาะ ทั้งมิได้เป็นบทบัญญัติที่เป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม แต่อย่างไร

ด้วยเหตุผลข้างต้น จึงวินิจฉัยว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๕๕ และ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๔ และมาตรา ๒๐๔ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ และมาตรา ๓๐ แต่ประการใด

นายผัน จันทรปาน
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ